

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

POLICIJA

Generalna policijska uprava
Služba generalnega direktorja policije

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 44 50

F: 01 428 50 21

E: sgdp@policija.si

www.policija.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

Številka: 092-57/2015/2 (20-10)
Datum: 26. 1. 2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si, sprememba Zakona o varstvu osebnih podatkov – odgovor

Zveza: dokument, številka 092-6/2015/1, 8. 1. 2015

Odstopili ste nam predlog, posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, v katerem občan predlaga spremembo Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1), na način, da bi tudi oškodovanec kaznivega dejanja ali prometne nesreče imel možnost vpogleda v posnetke videonadzornega sistema.

Po določbah 74. člena ZVOP-1 mora oseba javnega ali zasebnega sektorja, ki izvaja videonadzor, o tem objaviti obvestilo. Obvestilo mora biti vidno in razločno objavljeno na način, ki omogoča posamezniku, da se seznaní z njegovim izvajanjem najkasneje, ko se nad njim začne izvajati videonadzor. Takšno obvestilo mora obvezno vsebovati naslednje informacije:

- da se izvaja videonadzor;
- naziv osebe javnega ali zasebnega sektorja, ki ga izvaja;
- telefonsko številko za pridobitev informacije, kje in koliko časa se shranjujejo posnetki iz videonadzornega sistema.

Šteje se, da je s takšnim obvestilom, posameznik obveščten o obdelavi osebnih podatkov po 19. členu ZVOP-1. Videonadzorni sistem mora biti zavarovan pred dostopom nepooblaščenih oseb. Oseba javnega ali zasebnega sektorja, ki izvaja videonadzor, mora skladno z določbami 24. in 25. člena ZVOP-1 v svojih aktih predpisati organizacijske, tehnične in logično tehnične ukrepe za zavarovanje osebnih podatkov, ter zagotoviti zavarovanje osebnih podatkov na način iz 24. člena ZVOP-1. Pravna ali fizična oseba, ki izvaja videonadzor, mora skladno z določbami 25. člena ZVOP-1 v notranjih aktih določiti tudi osebo, ki je odgovorna za evidenco videonadzornega sistema, ter osebe, ki lahko zaradi narave njihovega dela obdelujejo podatke v evidenci videonadzornega sistema.

Po določbah 24. člena ZVOP-1 mora pravna ali fizična oseba, ki izvaja videonadzor zagotoviti tudi evidenco, iz katere je mogoče pozneje ugotoviti, kdaj so bili posamezni osebni podatki iz evidence videonadzornega sistema uporabljeni ali drugače obdelani in kdo je to storil, in sicer za obdobje, ko je možno zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja ali obdelave osebnih podatkov.

Izvajalec videonadzora mora torej primarno zagotoviti, da se videonadzor izvaja v skladu z zgoraj navedenimi določbami ZVOP-1. Na podlagi tako pridobljenih osebnih podatkov pa lahko upravljavec osebnih podatkov le te nadalje obdeluje samo za vnaprej določene in zakonite namene.

Opozoriti je treba tudi na 9. in 10. čl. ZVOP-1, ki opredeljujeta pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov v javnem in zasebnem sektorju. V javnem sektorju (9. člen) se lahko obdelujejo osebni podatki, če tako določa zakon in samo zakon lahko določi, da se določeni osebni podatki lahko obdelujejo le na podlagi osebne privolitve. V 3. in 4. odst. 9. čena. ZVOP-1 pa so določene izjeme od splošnih pravnih podlag. Tako se lahko v javnem sektorju obdelujejo osebni podatki posameznikov, ki so z javnim sektorjem sklenili pogodbo ali pa so na podlagi pobude posameznika z njim v fazi pogajanj za sklenitev pogodbe, če je obdelava osebnih podatkov potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev pogodbe ali za izpolnjevanje pogodbe, ter druga izjema, da se lahko v javnem sektorju obdelujejo osebni podatki, ki so nujni za izvrševanje zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja, če se s to obdelavo ne poseže v upravičen interes posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo. Smiselno enako velja za zasebni sektor (10. člen) z razliko, da se lahko osebni podatki v zasebnem sektorju obdelujejo tako na podlagi zakona, kakor tudi na podlagi osebne privolitve posameznika.

Policija ima pristojnost za zbiranje in obdelavo osebnih podatkov posameznika v Zakonu o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, v nadaljevanju ZNPPol), ki je v primerjavi z ZVOP-1 specialnejši zakon, zato se za zbiranje osebnih in drugih podatkov policije, zaradi opravljanja z zakonom določenih nalog uporabljajo določila ZNPPol. 112. člen ZNPPol določa, da policisti zaradi opravljanja policijskih nalog zbirajo in obdelujejo osebne in druge podatke, vključno s podatki iz zaupnih razmerij oz. poklicnih skrivnosti. Policisti zbirajo osebne in druge podatke neposredno od osebe, na katero se ti podatki nanašajo, in od drugih, ki o tem kaj vedo, ali iz že obstoječih zbirk podatkov, uradnih evidenc, javnih knjig ali drugih zbirk podatkov. V nadaljevanju 115. člen ZNPPol določa obveznost, državnih organov in pravnih oseb, ki vodijo zbirke podatkov, posredovanja podatkov policiji zaradi opravljanja policijskih nalog.

Policija torej lahko zbira osebne podatke tudi iz že obstoječih zbirk podatkov (npr. zbirke videoposnetkov), vendar zgolj za potrebe izvajanja zakonitih nalog. Ali se ti posnetki uporabijo oz. štejejo kot dokaz npr. v kazenskem ali prekrškovnem postopku, pa je v pristojnosti sodišča, ki bo v skladu s prosto presojo dokazov za vsak primer posebej ocenil dokazno vrednost takšnega posnetka.

Na podlagi povedanega lahko zaključimo, da je ZVOP-1 sistemski zakon, ki ne določa, kdo je upravičen do uporabe podatkov videonadzornega sistema (uporabnik osebnih podatkov) t. j. do obdelave osebnih podatkov, temveč le opredeljuje, da mora biti obdelava osebnih podatkov določena z zakonom ali osebno privolitvijo posameznika (podrobneje 9. in 10. člen ZVOP-1). Različni materialni predpisi (npr. ZNPPol, 64. člen Zakona o motornih vozilih, Zakon o detektivski dejavnosti ...) pa določajo kdo je lahko uporabnik raznovrstnih osebnih podatkov in pod kakšnimi pogoji oz. kdaj je obdelava osebnih podatkov dovoljena in zakonita.

Menimo, da je za preiskavo kaznivih dejanj skladno z določili Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju ZKP) najprej pristojna Policija in krajevno pristojno državno tožilstvo. Policija ima pravico dostopati do osebnih podatkov (podatkov videonadzornega sistema ali drugih podatkov), širitev tega upravičenja (pravice) tudi na oškodovance kaznivih dejanj pa bi bila po našem mnenju nesorazmerna in neupravičena.

Policija je dolžna vsako prijavljeno kaznivo dejanje ustrezno obravnavati (ukreniti vse potrebno, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se storilec ali udeleženec ne skrije ali ne pobegne, da se odkrijejo in zavarujejo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, ki utegnejo biti dokaz in da se zberejo vsa obvestila, ki bi utegnila biti koristna za uspešno izvedbo kazenskega postopka – 148. člen ZKP) in obveščati pristojno državno tožilstvo, ki nadalje usmerja preiskovalna dejanja.

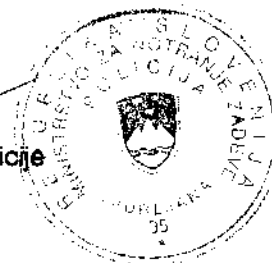
V konkretnem primeru občan policiji očita neaktivnost pri preiskavi, kar ne more biti razlog za sistemsko spreminjanje področja dostopa do osebnih podatkov oz. obdelave osebnih podatkov, temveč so temu namenjeni drugi ukrepi – npr. pritožba zoper delo policistov na podlagi 137. člena ZNPPol).

Na podlagi povedanega menimo, da je trenutna urejenost področja ustrezna, predlog občana pa neprimeren za nadaljnjo obravnavo (iz razloga nesorazmernosti oz. prevelikega poseganja v pravice drugih).

S spoštovanjem,

Pripravil:
mag. Zdravko Mele
višji policijski svetnik

Tomaž Pečjak
vodja službe generalnega direktorja policije
višji policijski svetnik

Poslati:

- Urad Vlade RS za komuniciranje, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana - e-pošta